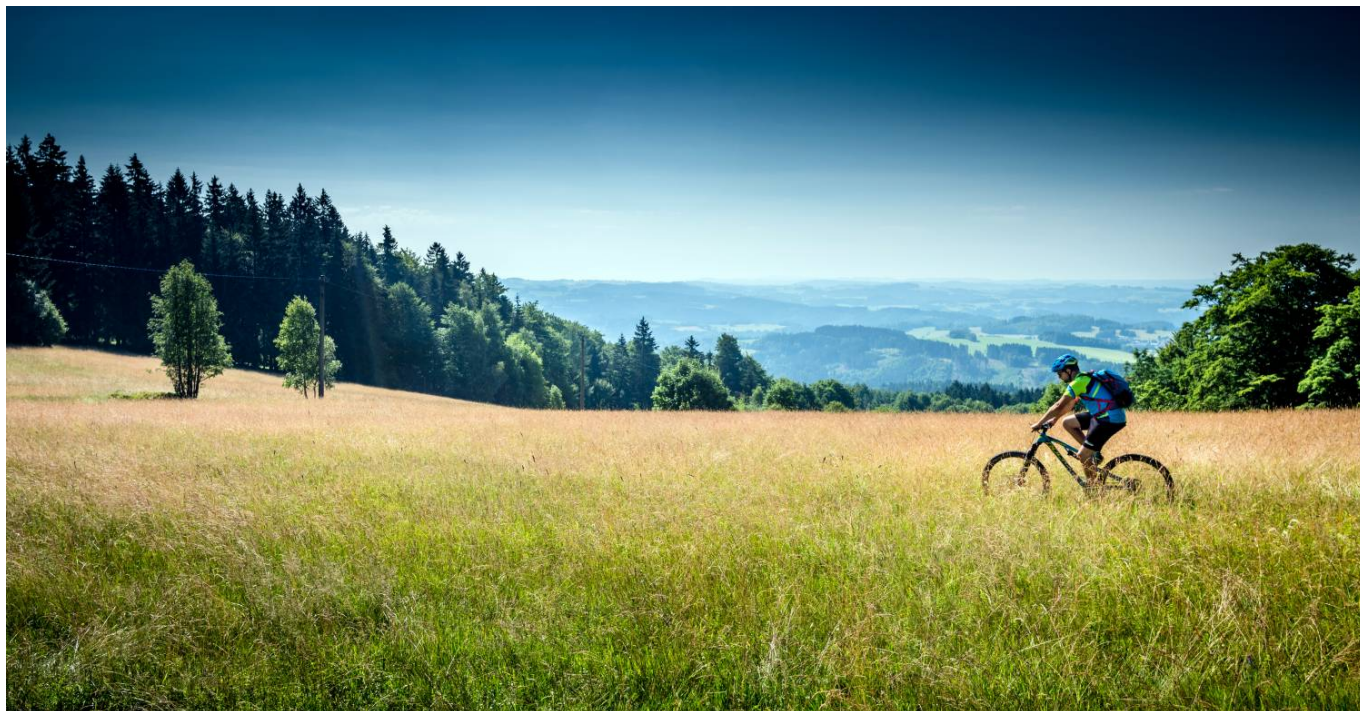

Přehrada zabiják

Popis trasy

Je osmnácté září, rok 1916. Obyčejné pondělí. Lesní dělníci si právě všimli pramínku prýštícím z hráze přehrady Desná. O sedmdesát minut později se už úzkým údolím žene smrtící přívalová vlna z protržené přehrady ničící vše, co jí stojí v cestě. Za sebou nechává 65 mrtvých, stovku zničených nebo fatálně poškozených domů. Je to největší české vodní neštěstí v historii.

Stačí pár šlápnutí, za zády nám mizí poslední jablonecké domky a už jsme v chladivém stínu lesa. Ranní rozcvička je to však velmi vydatná. Stoupání na téměř devítistovkový vrchol Černé Studnice nás po ránu mačká jak dva zralé citrony. Ale znáte to, dobré věci si musíme zasloužit... A náš dnešní okruh Jizerskými horami dobrou bikovou věcí rozhodně je. Nejenže je dobře namixovanou směsí kvalitních terénních úseků a zajímavých míst, bonusové body si připište i za strategickou polohu mezi dvěma trailovými centry – s přímou návazností na Bikepark Tanvaldský Špičák a pohodovou dojezdovou vzdáleností na Singltrek pod Smrkem.

Konečně stojíme na vrcholu Černé Studnice. Vítá nás tu věkem trochu omšelý výletní areál, kterému dominuje historická kamenná rozhledna s parádními výhledy na Jablonec, Jizerskohorský a Krkonošský hřeben i Český ráj s ikonickými Troskami. To pravé bikové pokochání však začíná až za rozhlednou. Stezka pokračuje po Černostudničním hřbetu přímo k Tanvaldu. Nenechte se zmást nesmělým nástupem. Zábava začíná pozvolna, vytrvale však graduje do náročného, kamenného finále. Trail střídá rychlé sjezdíky s velmi technickými sekcemi, okolo nás se míhají skalky a skály. Tohle je opravdový kamenný klenot!

Projíždíme ulicemi Tanvaldu a Desné. Traily Tanvaldského Špičáku teď máme na dosah, ale odbočka do údolí Bílé Desné nám vyměňuje možné sjezdové potěšení za prachobyčejnou dřinu. Stoupání lesní asfaltovou cestou k našemu dnešnímu cíli je místy urputné a také docela dlouhé. A tak máme aspoň dostatek času pozorovat okolí, kudy se před staletím valila vodní katastrofa. Poslední domky pomalu střídají prudké svahy sevřeného údolí. Není těžké si představit, jak v tomto přírodním trychtýři voda protržené přehrady nabrala na síle. „Prvním objektem, na který masa vody narazila, byla panská pila

s hájovnou, u níž se nacházely složené zásoby zpracovaného dřeva. Objekt voda smetla tak dokonale, že nebylo možné rozpoznat, kde domy stály. U pily složené dřevo, jež vzala voda s sebou, následně působilo jako beranidlo a spolu s balvany, které voda unášela, likvidovalo vše, co jim stálo v cestě,“ popsal začátek smrtící události ve své knize o Jizerských horách Miroslav Nevrlý.

Údolí se otevírá. Stromy se rozestupují. Přijíždíme k osudovému místu. Nejnápadnějšími pozůstatky je šoupátková věž přehrady a štola zajišťující propojení se sousední Soušskou přehradou, z terénu však vystupují jasné, byť časem obroušené kontury celé přehrady. Dlouhé roky bylo místo romanticky maskováno přírodou, ke stému výročí tragédie však bylo okolí vykáceno a zkulturnováno, v roce 1996 byla přehrada prohlášena za kulturní památku. V posledních letech se stává stále populárnějším turistickým cílem, jak dosvědčuje paní v chatce s občerstvením. Zajímavostí je, že ačkoliv samotná přehrada se založení Československa těsně nedožila, život v Rakousku-Uhersku i Československu si zakusil soudní proces vedený kvůli jejímu protržení. Po dlouhých 17 letech skončil osvobozením obžalovaných – za katastrofu nemohla špatná konstrukce nebo nekvalitní stavba, ale geologická porucha ve velké hloubce.

Za nešťastnou přehradou se napojujeme na hřebenové partie Jizerských hor a jejich vyhlášené panelové cesty. Trochu nuda, netřeba prodlužovat, betonovou kalvárii brzo opouštíme. Po lesních cestách občas zpestřených terénními úseky sjíždíme až k Josefodolské přehradě. Ta v sedmdesátých letech minulého století zatopila, jak dodnes vzpomínají místní pamětníci, jedno z nejkrásnějších jizerskohorských údolí. Dál pokračujeme po charismatické staré stezce, kudy se staletí sváželo zboží z horských sklářských dílen. Za rozhlednou Slovanka si užíváme další famózní sjezd a ani za ním neubíráme tempo. Mixem rychlých a zábavných přírodních stezek se sklouzáváme až do Jablonce. Kam jinam než k přehradě, která je odpočinkovým srdcem tohoto sympatického, mladistvě sportovního města.

Jizerské hory s vybetonovanými hřebenovkami nemají zrovna nejlepší bikovou pověst. Jenže naše dnešní trasa dokázala, že sever má co nabídnout i milovníkům terénu. Některé náročné pasáže bychom se nebáli zařadit mezi české bikové klenoty. K tomu si můžete připočítat strategickou pozici v dosahu dvou populárních trailových center i velmi zajímavou historii kraje vyšperkovanou smutným příběhem protržené přehrady Desná. Takže? Prostě spokojenost!

Destinace	Českolipsko a Jizerské hory
Trasa	44 km 3 hodiny
Povrch	40 % lesní cesty, 45 % asphalt, 15 % lesní stezky
Typ aktivity	Horská kola

Filmová místa v okolí

- **Jára Cimrman ležící, spící:** , GPS: 50.774444,15.068333
- **Obsluhoval jsem anglického krále:** , GPS: 50.761389,15.046667
- **Pyšná princezna:** , GPS: 50.723699,15.061387
- **Leju, leju víc, ať tam není nic!:** , GPS: 50.648611,15.168611

Příběhy, které se odehrály v okolí

- **Lyžování pod jubilejní rozhlednou Františka Josefa I.:** , GPS: 50.751111,15.2825
- **Vysněná rozhledna:** , GPS: 50.71182,15.233021

Doporučená místa pro cyklisty

- **Hotel Rehavital***:** , Tel: +420483317591, Email: info@rehavital.cz, Adresa: Jugoslávská 11/30 (recepce vchod z ulice Korejská), Jablonec nad Nisou, GPS: 50.7254889,15.1684511
- **Apartmá SunGarden Liberec:** , Tel: +420774454239, Email: rezervace@apartmaliberec.cz, Adresa: Venušina 897/5, Liberec 1, GPS: 50.77422,15.0476411
- **EKOPark Liberec:** , Tel: +420776454238, Email: info@ekoparkliberec.cz, Adresa: Venušina 897/5, Liberec 1, GPS: 50.77422,15.0476411
- **Apartmány Terasy Café:** , Tel: +420606608081, Email: recepce@terasycafe.cz, Adresa: Pavlovická 1417/1, Liberec 1, GPS: 50.7734892,15.0552142
- **Hotel Perla Jizery***:** , Tel: +420483704339, Email: rezervace@hotel-perla-jizery.cz, Adresa: Josefův Důl 187 , GPS: 50.7878197,15.2143283
- **Apart Hotel Jablonec:** , Tel: +420483711188, Email: recepce@aparthotel-jablonec.cz, Adresa: Svatopluka Čecha 2010/59, Jablonec nad Nisou, GPS: 50.7300992,15.1783183
- **Potkávárna u Havrana:** , Tel: +420774428726, Email: info@potkavarnauhavrana.cz, Adresa: Karlov 360, Josefův Důl, GPS: 50.78059,15.1992078
- **Potkávárna u Havrana - restaurace:** , Tel: +420774428726, Email: info@potkavarnauhavrana.cz, Adresa: Karlov 360, Josefův Důl, GPS: 50.78059,15.1992078